

ővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.41/2015/30. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. év december hó 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

ítéletet:

A jelentős értékre, felfegyverkezve, csoportosan elkövetett rablás büntette miatt **az I.r.vádlott** és társai ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2014. év november hó 12. napján kelt 20.B.116/2013/87. számú ítéletét az **I.r.vádlott**, a **II.r.vádlott** és a **III.r.vádlottakkal szemben megváltoztatja.**

Az I.r.vádlott és a **II.r.vádlottak** terhére rótt bűncselekményt 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntettének (1 rendbeli a Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pont és 1 rendbeli a Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat) **minősíti.**

E vádlottakkal szemben helyesen halmazati büntetésként

Az I.r.vádlottal szemben a szabadságvesztés tartamát 7 (hét) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést 7 (hét) évre,

A II.r.vádlottal szemben a szabadságvesztés tartamát 7 (hét) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 7 (hét) évre **enyhíti.**

A szabadságvesztés büntetéseket mindkét vádlottal szemben fegyházban rendeli végrehajtani.

Az I.r.vádlott és a **II.r.vádlottak** a kiszabott szabadságvesztés büntetésből - helyesen - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

Az I.r.vádlott és a **II.r.vádlottakkal** szemben külön-külön 3.065.500 (hárommillió-hatvanötezer-ötszáz) forint - 3.065.500 (hárommillió-hatvanötezer-ötszáz) forint vagyonekobzást rendel el.

A III.r.vádlott terhére rótt bűncselekmény jogszabályi megjelölése helyesen Btk.370.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont.

A vádlott a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható.

A magánfél polgári jogi igényét tekinti egyéb törvényes útra utasítottnak.

Az elsőfokú ítéletben írt valamennyi bűnjel lefoglalását - az egyéb rendelkezések érintetlenül hagyása mellett - megszünteti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindhárom vádlottal szemben helybenhagyja.

Az I.r.vádlott és a **II.r.vádlottak** által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 31.750.- (harmincegyezer-hétszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budapest Környéki Törvényszék 2014. november hó 12. napján kelt 20.B.116/2013/87. számú ítéletével **az I.r.vádlott** bűnösségét 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntetében (Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (4) bekezdés b) pont) állapította meg, és ezért őt 10 év börtönbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, továbbá az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

A **II.r.vádlott** bűnösségét 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntetében (Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (4) bekezdés b) pont) állapította meg, és ezért őt 9 év börtönbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, és az előzetes fogvatartásban töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról.

A **III.r.vádlott** bűnösségét bűnsegédként elkövetett lopás büntetében (Btk.370.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés b) pont) állapította meg, és ezért őt 4 évre felfüggesztett 2 évi börtönbüntetésre ítélte. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról.

Az elsőfokú bíróság **magánfél** sértett polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította, döntött bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésekor az ügyész, az I.r. vádlott és védője, a II.r. vádlott, a III.r. vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozat megtételére 3 napi határidőt tartottak fenn, míg a II.r. vádlott védője nyomban enyhítésért fellebbezett.

A fellebbezésre nyitva álló határidőn belül az ügyész az **I.r.vádlott**, a **II.r.vádlott** és a **III.r.vádlottak** terhére a bűncselekményük téves jogi minősítése miatt, büntetésük súlyosítása érdekében, **az I.r.vádlott** védője enyhítés céljából, a **II.r.vádlott** valamint a **III.r.vádlott** védője szintén enyhítésért éltek perorvoslattal.

Az I.r.vádlott védője fellebbezési nyilatkozatában (elsőfokú iratok 95. alszámú irat) kiemelte: az I.r. vádlott a tettét megbánta, önként jelentkezett a rendőrségen, büntetlen előéletű. Hivatkozott arra is, hogy a kiskorú sértett tanúk kihallgatására nem a Be.85-88.§-ai alapján került sor.

A **II.r.vádlott** perorvoslatát azzal indokolta (elsőfokú iratok 98. alszámú irat), hogy mélységesen megbánta amit tett, de azzal nem ért egyet, hogy az elsőfokú bíróság őt 9 évre ítélte, lemondott róla a társadalom nevében. Kifejtette, hogy szabadulása után a kárt meg kívánja téríteni a sértettnek. Kérte, hogy a másodfokú bíróság a büntetését csökkentse.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1221/2013/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. A tényállást azonban csak részben állapította meg helyesen, mivel a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. A megállapított tényállás szerint **az I.r.vádlott** és a **II.r.vádlottak** a bűncselekmény helyszínére eredetileg lopási szándékkal indultak, és ezt a szándékukat közölték a **III.r.vádlottal** is. A sértett házához indulva azonban vadászkést és gyorskötözőt is magukkal vittek, ellenben nem volt velük olyan eszköz, amellyel a páncélszekrényt erőszakkal tudták volna felnyitni. Ez pedig logikai alapon csak azzal magyarázható, hogy a vádlottak számítottak a sértett jelenlétére és úgy tervezték, hogy ellenállását akár erőszakkal is letörik. Az a megállapítás pedig, hogy a három vádlott egymással baráti viszonyban volt teljesen logikátlan, teszi azt, hogy a **III.r.vádlottat** a terv részletes megbeszéléséből a helyszín közelében kizárták. Az ügyészi érvelés szerint az akarat megtörési szándékról mindhárom vádlott tudott, ezért a **III.r.vádlott** bűnsegédi magatartása már nem a lopásra, hanem egyértelműen a rablásra vonatkozott. A helyes logikai következtetés a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja szerint aggálytalanul elvégezhető.

A fellebbviteli főügyészség nem találta helytállónak a törvényszék álláspontját a rendbeliséggel kapcsolatban sem. Az erőszak illetve a fenyegetés jelen esetben valóban két személlyel szemben történt, a vagyoni jog sérelme azonban csak a **magánfél** sértettnél következett be, mivel az elvitt tárgyak tulajdonosa ő volt. Az ügyészség szerint tehát úgy a törvényszék által megállapított minősítés, mint a rendbeliség korrekciót igényel.

A büntetés kiszabási körülmények értékelése során a törvényszék a vádlottak javára és terhére jelentkező enyhítő és súlyosító körülményeket megfelelően tárta fel, azonban az ez alapján kiszabott büntetés az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott** esetében a végrehajtási fokozat tekintetében nem megfelelő. Az elkövetett jelentős tárgyi súlyú cselekmény nem teszi lehetővé a Btk.35.§ (2) bekezdés alkalmazását. A **III.r.vádlottal** szemben is indokolt fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása. A főügyészség rámutatott arra is, hogy a Btk.74.§ (1) bekezdés a) pontjában írt kötelező rendelkezésre figyelemmel a törvényszék elmulasztotta a tényállásban megállapított határozott összeg ellenére a vagyonelkobzásról szóló rendelkezést, amelyet a másodfokú eljárásban pótolni szükséges. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéletábrla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét változtassa meg, ennek keretében a megállapított tényállást helyes ténybeli következtetés levonásával módosítsa a fent leírtak szerint, **az I.r.vádlott, a II.r.vádlott** és a **III.r.vádlottakat** mondja ki bűnösnek a Btk.365.§ (1) bekezdés a) pontjában ütköző de a (3) bekezdés b) és c) pontjaira figyelemmel a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős értékre, felfegyverkezve, csoportosan elkövetett rablás büntetében, mely bűncselekményt I.r. és II.r. vádlottak társtettesként, III.r. vádlott pedig bűnsegédként követett el. Az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlottakkal** szemben a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapítsa meg, a **III.r.vádlottal** szemben végrehajtandó szabadságvesztés szabjon ki, ebbe a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt számítsa be, valamint őt is tiltsa el a közügyek gyakorlásától. E vádlott tekintetében állapítsa meg, hogy a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az I.r.vádlott és a **II.r.vádlottakkal** szemben alkalmazzon a Btk. 74.§ (1) bekezdés a) pontja és a 75.§ (1) bekezdés a) pontja alapján 3.065.500 forint - 3.065.500 forintra vagyonelkobzást. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

Az ügyész a nyilvános ülésen az átiratában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta, azokból csupán egyes részeket emelt ki felszólalásában. Hangsúlyozta: a lopási szándékhoz nem tartozhat a gyorskötöző, vadászkés, ezek a rabláshoz szükséges eszközök, mindhárom vádlott vagyoni elleni erőszakos bűncselekmény elkövetésére készült. Az akaratmegtörési szándékról mindhárom vádlott

tudott, ezért a III.r. vádlott magatartását a rabláshoz nyújtott bűnsegélynek kell minősíteni, továbbá valamennyi vádlott cselekménye megalapozza a csoportos elkövetést. A rendbeliségnél helytelen a két rendbeli rablás megállapítása. A vagyoni jogok sérelme csak a **magánfél** sértett esetében állt be, az erőszak ugyan két személlyel szemben valósult meg, de a teljes törvényi tényállás kizárólag **magánféllel** szemben realizálódott.

Az I.r.vádlott védője a nyilvános ülésen elsődlegesen jelentős eljárási szabálysértésre hivatkozással az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, míg másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta. Fellebbezésében foglaltakat fenntartotta, kiemelte: a vádlottak egybehangzóan állították, hogy nem akartak rabolni. **Az I.r.vádlott** észlelte a sértettet a házban, ezért felmerül a kérdés, hogy vajon miért nem hagyta abba a lopási cselekményt. A vádlott úgy gondolta, hogy az álbetörést folytatja, a védő szerint védenca tudata nem fogta át, hogy az ott tartózkodó sértettek tekintettel rablásra tért át. A kiskorú sértettől beszerezett információkról nem lehet megállapítani, hogy közvetlen észleléssel szerzett-e tudomást a történetekről, vagy elmondásból. A pszichológus szakértő véleménye is arra utal, a kiskorú sértetti nyilatkozatok a szülői elmondáson alapulnak, ezért nem használhatóak fel bizonyítékként a vádlottak terhén. **Az I.r.vádlott** - védője előadása szerint - nem bűnöző típus. A büntetési célokat nem szolgálja a fiatal, büntetlen előéletű védencével szemben első fokon kiszabott súlyos büntetés.

Az II.r.vádlott védője a nyilvános ülésen fellebbezésének irányát megváltoztatta. Elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte, míg másodlagosan a védencével szemben kiszabott büntetés enyhítését. Hangsúlyozta: rendkívül szigorú büntetés kiszabására került sor, ugyan súlyos bűncselekménnyel van szó, ha valóban megtörtént, de így is eltúlzottan szigorú a kiszabott büntetés. Figyelembe kell ugyanis venni, hogy sérülés nem következett be, és az enyhítő körülmények túlsúlyban vannak, ezért lényeges büntetés-csökkentés indokolt. A védő megalapozatlannak tartotta az ítéletet, a csoportos elkövetés, továbbá a III.r. vádlott esetében a lopás vagy rablás minősítése tekintetében. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet oly mértékben megalapozatlan, hogy az másodfokon nem küszöbölhető ki. A törvényszék mérlegelési kötelezettségének nem tett eleget, számos elemet nem fogadott el a sértetti állításokból, másokat viszont igen, ez nem minősülhet helyes mérlegelésnek. Az elvitt tárgyak tekintetében a vádlottaknak adott igazat a sértettel szemben, más tekintetben elfogadhatatlan, hogy miért nem a vádlottak vallomását vette alapul a törvényszék. Az álbetörést már a kezdetektől megemlítette az I. és II.r. vádlott, ezen vallomások elfogadása esetén sem a rablás, sem a lopás nem állapítható meg, legfeljebb egy biztosítási csaláshoz nyújtott közreműködés róható e vádlottak terhére. Az elsőfokú bíróság ezzel egyáltalán nem foglalkozott, csak felszínesen. Nem történt meg e körben a mérlegelés, ez alapvető eljárási hiba, amely hatályon kívül helyezéshez kell, hogy vezessen. Feltűnően nyugodtan viselkedett a sértett, rengeteg adat merült fel arra, hogy a sértett együttműködött a vádlottakkal. A kés kérdése sem tisztázott, az ellentétek ütköztetésére nem került sor, ezeket az új eljárásban pótolni kell, az indokolási kötelezettségének a törvényszék egyáltalán nem tett eleget.

A III.r.vádlott védője a nyilvános ülésen a fellebbezését kiegészítette azzal, hogy elsődlegesen védenca felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés lényeges enyhítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság is utalt arra, hogy ha nyomban távozott volna a helyszínről a III.r. vádlott, nem vált volna bűnseggé. Teljes körű bizonyítás nem folyt arra, hogy a III.r. vádlott mikor hagyta el a helyszínt, de az adatokból megállapítható, hogy az I. és II.r. vádlottak cselekvésekor azonnal eltávozott. A másodlagos indítványát arra alapította, hogy az I. és II.r. vádlottak megváltoztatott vallomásaiból csupán a III.r. vádlott lopási szándékára volt következtetési alap, a rablási cselekményben a **III.r.vádlott** nem vett részt, a helyszínen történetekről pedig nem volt

tudomása. Kérte, hogy a másodfokú bíróság vegye figyelembe, hogy védenca büntetlen előéletű és fiatal felnőtt volt az elkövetéskor.

Az I.r.vádlott és a II.r.vádlottak a nyilvános ülésen az utolsó szó jogán nem kívántak felszólalni.

A **III.r.vádlott** a nyilvános ülésen szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, ez azonban a Be.362.§ (3) bekezdése alapján a nyilvános ülés megtartásának és a fellebbezés elbírálásának törvényi akadályát nem képezte. A III.r. vádlott védője a nyilvános ülést megelőzően védenca távolmaradását orvosi igazolással igazolta, ugyanakkor sem a **III.r.vádlott**, sem a védője nem jelentette be, hogy a III.r. vádlott a nyilvános ülésen részt kívánna venni.

A fenti törvényhely alapján a **III.r.vádlott** szabályszerű idézés ellenére történő távolmaradása mellett a nyilvános ülés megtartható, és a fellebbezés elbírálható volt.

A kétirányú fellebbezések közül kizárólag az ügyész **az I.r.vádlott és a II.r.vádlottal** szemben alkalmazandó vagyonek Kobzása irányuló perorvoslata, valamint a **I.r.vádlott** védője és a **II.r.vádlott** valamint védője enyhítés céljából bejelentett fellebbezése alapos az alábbiak szerint.

A Fővárosi Ítéltábla az ügyészi és a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be.348.§ (1) bekezdése alapján a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást **az I.r.vádlott, a II.r.vádlott és a III.r.vádlott** tekintetében.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat a bizonyítási eljárás lefolytatásakor túlnyomórészt megtartotta.

Az ügyész az elsőfokú eljárás során az **I.r.vádlott, a II.r.vádlott és a III.r.vádlottakat** mindvégig kizárólag 1 rendbeli jelentős értékre, felfegyverkezve, csoportosan elkövetett rablás büntettségével (Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont és (4) bekezdés b) pont) vádolta. A vádiratban írt cselekményekhez kapcsolódó jogi minősítést a bizonyítási eljárás teljes tartama alatt fenntartotta, azt a perbeszédében sem módosította (54. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal, 87. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. és 6. oldal).

Ugyanakkor a vádirati tényállásban az ügyészség utalt arra, hogy az I. és II.r. vádlottak **a magánfél** sértett útlevelét, a gépkocsi törzskönyvét, fegyvertartási engedélyét, bankkártyáját valamint lőfegyverét is elvitték. Az elsőfokú eljárásban az ügyész a vádiratban leírt fenti cselekményeket azonban jogilag nem minősítette, ebből egyértelmű következtetést lehetett levonni arra nézve, hogy a fent felsorolt cselekmények büntetőjogi értékelését az ügyész nem kívánta. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a törvényes vád körét a Be. 2.§ (3) és (4) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel. A Fővárosi Ítéltábla utal arra is, hogy a fellebbviteli eljárásban a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség sem indítványozta a fent leírt cselekmények büntetőjogi minősítését, értékelését.

A Budapest Környéki Törvényszék a perrendi szabályok megtartásával nyújtott lehetőséget arra, hogy az **I.r.vádlott** védelmében a Be.44.§ (5) bekezdése alapján ügyvédjelölt járjon el dr. ... személyében. A 22. számú tárgyalási jegyzőkönyvhöz csatolt igazolás tartalma szerint az ügyvédjelölt 2007. március hó 15. napjától végez ügyvédjelölti tevékenységet, tehát a szükséges legalább egy éves gyakorlati idővel rendelkezett, az elsőfokú eljárásban védőbeszédet - a törvényi előírásoknak megfelelően - pedig nem tartott.

Az I.r.vádlott védőjének fellebbezésében előadott eljárási kifogásaira figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat rögzíti.

Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával járt el, amikor a Be.280.§ (2) bekezdésében és a 304.§-ában foglaltakra tekintettel a kihallgatásakor 13 éves **tanú1** és 11 éves **tanú2** sértett

tanúkat kiküldött bíró útján hallgatta ki. A Be.280.§ (2) bekezdése szerint a tárgyalás időpontjában 14. életévét be nem töltött személyt, akit a nyomozás során a bíróság tanúként nem hallgatott ki, de tanúkénti kihallgatása szükségessé vált, kiküldött bíró, vagy megkeresett bíróság útján kell kihallgatni. A nyomozati iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a fent nevezett két 14. életévét be nem töltött személy nyomozási bíró általi kihallgatására nem került sor, míg a kihallgatásuk - a védői indítványokra is figyelemmel - a tárgyalási szakban szükségessé vált.

A 34. alszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint a védői érvekkel szemben a kiskorú tanúk törvényi figyelmeztetése a perrendi szabályoknak megfelelő volt, a Be.86.§ (1) bekezdése alapján törvényesen mellőzte a törvényszék a 14 év alatti tanúknak a hamis tanúzás törvényi következményeire való figyelmeztetését. A fenti jegyzőkönyvből egyértelműen kitűnik, hogy az igazmondási kötelezettségre valamint a vallomástétel akadályaira történő figyelmeztetés a bíróság részéről törvényesen elhangzott.

Ugyanakkor a védő eljárás kifogása abban a tekintetben helytálló, hogy a törvényszék a Be.85.§ (1) bekezdésében írt, a tanúk kihallgatására vonatkozó rendelkezést valóban megsértette, azaz a 14. életévét be nem töltött tanúkat nem egyenként hallgatta ki. Ehhez az eljárási szabálysértéshez kapcsolódóan azonban a büntetőeljárás törvény - a tanútól nyerhető bizonyíték értékelésére kiható - jogkövetkezményt nem társít. A Be.84.§-a ugyanis csak a Be.83. és a 85.§ (3) bekezdése rendelkezéseinek megsértésével kihallgatott tanú vallomása tekintetében mondja ki, hogy az bizonyítási eszközként nem vehető ilyen esetekben figyelembe. Ebből következően a 85.§ (1) bekezdésében írt, a Budapest Környéki Törvényszék által megsértett eljárási szabály esetén a 14. életévét be nem töltött tanútól beszerzett vallomás bizonyítékként értékelhető. A Be.85.§ (1) bekezdésében írt szabály megsértése tehát olyan relatív eljárási szabálysértésnek minősült - a védői érveléssel szemben -, amely a Be.375.§ (1) bekezdése alapján nem volt lényeges kihatással a bizonyítás törvényességére, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását nem eredményezhette.

A másodfokú bíróság a védői aggályokra figyelemmel megjegyzi azt is, hogy a Be.304.§ (5) bekezdése alapján a vádlott és a védő értesítését mellőzni lehet a 14. életévét be nem töltött tanú kihallgatására vonatkozó bizonyítás felvételéről, ezért törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak és a védők távollétében vette fel a 14. életévét be nem töltött tanúk vallomásait.

Az ügyészi és a védelmi perorvoslatokban foglalt érvekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a bizonyítékok mérlegelése körében valamint a jogi indokolás terén az indokolási kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget, indokolása több ponton is hiányos.

Az elsőfokú bíróság ezen mulasztásai azonban a Be.373.§ (1) bekezdés III/a. pontjában írt feltételen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés mértékét nem érték el, az indokolási kötelezettség részbeni elmulasztása a másodfokú eljárásban pótolható volt, ezért nem került sor az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítást.

A Budapest Környéki Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A beszerzett bizonyítékokat a logika szabályainak megfelelően értékelte. Az alapvetően helyes irányú mérlegelési tevékenysége körében kifejtett indokolása az alábbi kiegészítésekkel volt helytálló.

Az elsőfokú bíróság helyes mérlegelési elvet követve döntött amellett, hogy az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlottak** megváltoztatott 2013. szeptemberi nyomozati vallomását fogadta el a tényállás alapjául. Helyesen érvelt amellett is a törvényszék, hogy e nyilatkozatokból kizárólag azok a tények vehetők a tényállás alapjául, amelyeket más objektív bizonyítékok is alátámasztottak. Az I. és II.r. vádlottak a korábbi - III.r. vádlottat terhelő, saját felelősségüket csökkentő - vallomásaik

visszavonására kellő indokot adtak, és e megváltoztatott vallomásaik összhangban álltak a **III.r.vádlott** vallomásának alapvető tényeivel is.

Fontos körülmény, hogy az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlottak** vallomásai még a megváltoztatást megelőzően is egységesek voltak abban, hogy nem rabolni, hanem lopni mentek a sértett házához és ezt a cselekvőségüket pedig a tulajdonos egyetértésével végezték a lopásra megbízásból került sor, méghozzá egy biztosítási csalás végrehajtása érdekében. A 2013. szeptemberi vallomásaik megváltoztatása alapvetően a **III.r.vádlott** szerepét és cselekvőségét érintette csupán.

Helyesen járt el a törvényszék, amikor a **magánfél** sértett tanú megváltoztatott vallomásait is kritikával fogadta.

Szemben a védői érvekkel törvényesen járt el akkor is, amikor a **magánfél** sértett tanú vallomásainak tartalmát mintegy kettéválasztva külön értékelte az elvitt értéktárgyakra vonatkozó nyilatkozatokat és külön azokat, amelyek az I. és II.r. vádlott személy elleni erőszakos (fenyegető) magatartására vonatkoztak. Az eljárás adataiból ugyanis egyértelmű, hogy a **magánfél** sértettnek az elvitt értéktárgyakra vonatkozó vallomásai önellentmondásosak voltak, így azokra tényállást alapítani nem lehetett. Helyes mérlegelési szabályt alkalmazva a Be.4.§ (2) bekezdésében meghatározott in dubio pro reo elvét következetesen érvényesítve alapította az elvitt értéktárgyak tekintetében az ítéleti tényállást **I.r.vádlott** I.r., **II.r.vádlott** II.r. vádlottak és **magánfél** sértett tanú kizárólag egybehangzó nyilatkozataira.

A vagyoni erőszakos bűncselekmény személy elleni erőszakos jellegét alátámasztó elkövetési magatartások tekintetében a **magánfél** sértett tanú vallomásaira nem csupán azért volt alapítható az ítéleti tényállás az I. és II.r. vádlottak részbeni tagadásával szemben, mert e körben a sértett következetes nyilatkozatokat tett, hanem azért is, mert a sértett tanú ezen vallomását objektív bizonyítékok valamint a kihallgatott két kiskorú tanú, **tanú2** és **tanú1** vallomásai is mindenben alátámasztották. Az I. és II.r. vádlottak „állapásra” épített védekezése tehát a **magánfél** és a kiskorú **tanú2** valamint a kiskorú **tanú1** tanúk vallomásai alapján valamint az I. és II.r. vádlottak e körben önellentmondó nyilatkozatai miatt dőlt meg.

A vádlottak sem a nyomozati szakban, sem a tárgyalási szakban nem tudtak arra választ adni, hogy ki volt az állítólagos álbetörésnek a megbízója, kinek kellett volna az álbetörés során megszerzett értékeket átadni, ez milyen módon történt volna, ha megtörtént a megbízás, és az „állomás” is realizálódott, akkor miért nem került sor az értéktárgyak megbízónak való továbbítására.

Fontos körülmény az is, hogy az I. és II.r. vádlottak vallomásaiból valamint a sértett tanúk továbbá kiskorú **tanú1** tanúvallomásából egyértelműen megállapítható, hogy a két vádlott, amikor beléptek a házba észlelték a felnőttkorú sértett illetve a kiskorú személyek jelenlétét. Ha valóban álbetörésről lett volna szó, akkor nem érthető, hogy miért nem álltak el a későbbi személy elleni erőszakos cselekménybe átforduló rablási cselekménytől, miért nem jelezték a sértett felé, hogy most valójában nem kellene itthon tartózkodnia, miért nem tartották szükségesnek értesíteni az állítólagos megbízójukat arról, hogy az „állomás” cselekmény nem a terveiknek megfelelően alakult.

A hivatkozott álbetörés tényét más körülmény is kizárta.

Amennyiben az ingatlan tulajdonos a **magánfél** sértett tudtával és beleegyezésével került volna sor a vádlottak cselekményének végrehajtására, a **magánfél** nyilvánvalóan nem teremtett volna olyan helyzetet, hogy az elkövetéskor már 12. életévét is betöltött kiskorú **tanú1** is a helyszínen tartózkodjon, akinek lehetősége volt a rendőrséget kihívni. A tulajdonos beleegyezésével végzett vádlotti cselekvőség esetén a tulajdonos mindent megtett volna annak érdekében, hogy a vádlottak lelepleződése ne történjen meg, kilétük ismeretlen maradjon, mivel ez mindenképpen szükséges lett volna az állítólagos biztosítási csalás hatékony realizálásához. Erre nem került sor, többek között azért, mert kiskorú **tanú1** értesítésére a rendőrség a helyszín közelében a **III.r.vádlottat** elfogta.

Az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlottak** mindvégig következetesen tagadták, hogy vadásztör lett volna náluk. Ez a tagadásuk a tanú nyilatkozatok fényében egyértelműen megdőlt. A vadásztörrel történő

elkövetésre nem csupán a **magánfél** sértett tanú nyilatkozata, hanem a kiskorú tanúk következetes nyilatkozatai is rendelkezésre álltak.

A védői érveléssel szemben a bírói szakban kirendelt pszichológus szakértői szakvélemény szerint a 14. életévét be nem töltött tanúk nyilatkozatai egyértelműen élményszerűek voltak (80. alszámú irat, 34. számú jegyzőkönyv 14. életévét be nem töltött tanúk vallomásairól).

A tulajdonos beleegyezése esetén felesleges lett volna a vádlottaknak gyorskötözőt magukkal vinniük, ellenben szükség lett volna olyan eszközre, amely alkalmas a páncélszekrény kinyitására. Ilyen eszköz bizonyítottan nem volt náluk, ellenben náluk volt olyan eszköz, amellyel fenyegetve a páncélszekrény kinyitására lehetett kényszeríteni a felnőtt korú sértettet. A tulajdonossal való előzetes megegyezés esetén felesleges lett volna annak bizonygatása **Az I.r.vádlott** részéről, hogy senkit sem fognak bántani (nyomozati irat 1215. oldal 5. bekezdés **az I.r.vádlott** gyanúsítottként, védője jelenlétében tett nyilatkozata: „maradjon ott, senkit nem fogunk bántani, ékszerekért és a készpénzért jöttünk”).

Mindezekre tekintettel helyesen járt el a törvényszék, amikor a vádlottak vallomásait is kritikával fogadta, a Be.4.§ (2) bekezdésében írt rendelkezést csak abban a törvényes körben alkalmazta, amikor a kétségek eloszlatására nem voltak alkalmasak az egyéb bizonyítékok. Az in dubio pro reo elve ugyanis nem jelenti azt, hogy a bíróság köteles lenne a vádlott bármilyen - tényekkel alá nem támasztott - védekezését elfogadni abban az esetben, ha egyébként vallomásának egyes részeit hitelt érdemlőnek tartja. Az önbetörésre vonatkozó vádlotti vallomásrészek az egyéb bizonyítékok fényében egyértelműen megcáfolást nyertek, továbbá a fent felsorolt önellentmondásokat sem tudták a vádlottak feloldani, ezért törvényesen került sor a történeti tényállás megállapítására, részben a vádlottak egybehangzó más bizonyítékokkal megerősített nyilatkozatai, részben a felnőtt korú sértett tanú önellentmondás mentes és más bizonyítékokkal megerősített vallomásrészei alapján.

Törvényesen mérlegelte a bizonyítékokat az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a **III.r.vádlott** cselekvősege tekintetében az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott** megváltoztatott vallomásait vette alapul. E vallomások alapján egyértelmű, hogy a **III.r.vádlott** tényállásszerű magatartást nem fejtett ki, cselekménye a vádlottak helyszínre szállításában és az ott történő várakozásban merült ki. A **III.r. vádlott** tudattartalmának alapjául szolgáló tények tekintetében is alapvetően helyesen mérlegelt az elsőfokú bíróság, amikor csak a nem erőszakos vagyron elleni bűncselekményhez nyújtott bűnsegély tudatát róta a **III.r.vádlott** terhére.

Fontos ugyanakkor rögzíteni, hogy a **III.r. vádlott** már tanúként tett nyilatkozatában is elismerte, hogy a bizonyos autóvezetésért 100.000 forintot ígértek neki (nyomozati irat 885. oldal), e nyilatkozatát később gyanúsítottként is fenntartotta (nyomozati irat 919. oldal) a bírói szakban vallomás tételt megtagadó **III.r. vádlott** (22. számú tárgyalási jegyzőkönyv). Az I. és II.r. vádlott e tekintetben következetes vallomásai alapján kétséget kizáróan megállapítást nyerhetett, hogy közölték a **III.r.vádlottal** az akkor még lopásra és nem rablásra irányuló szándékukat. Az I. és II.r. vádlotti nyilatkozatokból az is kikövetkeztethető volt, hogy az I. és II.r. vádlott a később rablási cselekményre irányuló szándékukról a **III.r.vádlottat** már nem tájékoztatták.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által alapvetően helyes mérlegelés útján - a fentiek szerint kiegészített indokolással - megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az az alábbi kiegészítésekkel és helyesbítésekkel irányadó volt a felülbírálat során.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján - az iratok tartalmára figyelemmel - az alábbiakkal egészíti ki illetve helyesbíti.

- az elsőfokú ítélet 4. oldal alulról második bekezdését kiegészíti azzal, hogy a **III.r.vádlott** a helyszín közelében az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott**akra várakozott (nyomozati irat 891-895. oldal rendőri jelentések, térképszelvény adatai, továbbá a III.r. vádlott nyomozás során tanúként és gyanúsítottként tett nyilatkozatai alapján nyomozati irat 885. és 919. oldal). A fent részletezett bizonyítékok alapján ugyanis az kétséget kizáróan megállapíthatóvá vált, hogy a **III.r.vádlott** a helyszín közelében az I. és II. r. vádlottakra várakozott, azonban várakozásának pontos helye nem volt kétséget kizáróan rögzíthető.

- az elsőfokú ítélet 5. oldal utolsó bekezdése azzal pontosítandó, hogy a **tanú3** tulajdonában álló Lexus személygépkocsi forgalmi rendszáma helyesen: ... (nyomozati irat 527. oldal forgalmi engedély adatai alapján).

- a **magánfél** - az okozott kár megtérítése érdekében - polgári jogi igényt terjesztett elő (nyomozat irat 423. oldal, 87. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal).

A fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel teljes körűen megalapozottá vált ítéleti tényállás a másodfokú eljárásban - a Be.351.§ (1) és 352.§ (2) bekezdésére is figyelemmel - irányadó volt.

A Budapest Környéki Törvényszék okszerűen következtetett mindhárom vádlott bűnösségére valamennyi terhükre rótt cselekmény tekintetében.

Részben tévedett azonban az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott**ak terhére rótt bűncselekmény jogi minősítése valamint a **III.r.vádlott** terhére rótt bűncselekmény jogszabályi megjelölése tekintetében, továbbá a jogi indokolása is jelentős részben kiegészítésre szorul.

A törvényszék a Btk. - helyesen - 2.§ (2) bekezdése alapján az anyagi jogszabályok megfelelő értelmezése mellett alkalmazta mindhárom vádlottal szemben az elbíráláskori büntető törvényt. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleménye alapján is a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kedvezőbb szabályozása mindhárom vádlott esetében megalapozza az elbíráláskori törvény alkalmazásának szükségességét.

Az irányadó tényállás szerint az **I.r.vádlott** vadásztörrel kényszerítette a **magánfél** sértettet értékeinek átadására. E vádlott volt az, aki a páncélszekrényből az értékeket egy nylon táskába pakolta. A **II.r.vádlott** - az I.r.vádlottal szándékegységben - megköttözte a **magánfél** sértettet, továbbá a II.r. vádlott a földszinti szobában kiskorú **tanú2**, kvalifikált fenyegetés (élet vagy testi épség elleni fenyegetés) hatása alatt álló sértettől elvette a 75.000 forint értékű mobiltelefonját, majd egy nylon zacskóba téve azt odaadta az **I.r.vádlottnak**.

A fenti tényállásra figyelemmel törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az I. és II.r. vádlottak fenti cselekményeit 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás bűntettének minősítette, azonban a jogi minősítése az alábbiak szerint nem pontos.

A BH 1996.352. számú eseti döntésben is meghatározott jogelvekre figyelemmel törvényesen állapított meg 2 rendbeli rablás bűntettét a törvényszék, mivel a rablás törvényi tényállásának vagyoni jogokat sértő tényállási elemei, továbbá a személy elleni közvetlen és kvalifikált fenyegetést tartalmazó tényállási elemek, a vádlottak közös cselekvősége folytán két sértettel - **magánféllel** és kiskorú **tanú2**ral - szemben is realizálódtak.

Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor mind a két rablási cselekményt a Btk.365.§ (4) bekezdés b) pontja szerint a Btk.459.§ (6) bekezdés c) pontjára alapítottn jelentős értékre elkövetett

rablás büntettének minősítette. Az irányadó tényállásból egyértelmű, hogy a **magánfél** sértettel szemben alkalmazott fenyegetéssel tőle összesen 6.056.000 forint értékű birtokában lévő értéktárgyat vettek el eltulajdonítási célzattal, míg kiskorú **tanú2** sértettől a 75.000 forint értékű mobiltelefonját vették el a fenti módon.

Mindezekre tekintettel az előbbi cselekmény 1 rendbeli a Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés b) pontja szerint, míg ez utóbbi vagyon elleni erőszakos bűncselekmény 1 rendbeli a Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulata szerint minősül.

A **III.r.vádlott** azzal a tudattartalommal maradt a helyszín közelében az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott**ra várakozva, hogy a vádlott-társai dolog elleni erőszakkal elkövetett, legalább jelentős értékre megvalósított lopási cselekményt fognak realizálni.

A Btk. 4.§ (1) bekezdésében is kifejezésre juttatott egyéni bűnfelelősség elve alapján minden elkövető csak a saját alanyi bűnössége terjedelméig vonható büntetőjogi felelősségre. A **III.r.vádlott** esetében nem volt kétséget kizáróan bizonyítható, hogy az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott**ak időközben átfordult rablási szándékáról is tudomással bírt volna, ezért a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerinti bűnsegédi bűnrészsége a vagyon elleni erőszakos bűncselekményhez kapcsolódóan nem volt megállapítható. Cselekvősege csupán a Btk.370.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pontja szerinti lopási cselekményhez nyújtott bűnsegélyt alapozta meg.

A fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel az elsőfokú bíróság jogi indokolása egyebekben helytálló volt.

A Budapest Környéki Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket mindhárom vádlott esetében túlnyomórészt helyesen sorolta fel, és azokat súlyuknak megfelelően értékelte. A másodfokú ítéletben írt jogi minősítés változására figyelemmel az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott**ak kiskorú **tanú2** sértett sérelmére elkövetett cselekménye enyhébben minősült. Erre, valamint a másodfokú eljárás befejezéséig eltelt időmúlásra figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottakkal szemben a Btk.81.§ (1) bekezdése szerint - helyesen - halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztés tartamát az **I.r.vádlott**al szemben 7 év 6 hónapra, míg a **II.r.vádlott**al szemben 7 évre, a Btk.33.§ (2) bekezdése szerinti mellékbüntetésnek minősülő közügyektől eltiltás tartamát 7-7 évre enyhítette.

Az elsőfokú bíróság semmilyen indokát nem adta annak, hogy a Btk. 35.§ (2) bekezdésének alkalmazásával milyen, a büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre alapítottnan alkalmazott a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb büntetés-végrehajtási fokozatot **I.r.vádlott** I.r. és **II.r.vádlott** II.r. vádlottakkal szemben. Az eggyel enyhébb fokozat alkalmazását megalapozó körülményeket a másodfokú bíróság sem észlelt, ezért e két vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés-végrehajtási fokozatát a Btk.37.§ (3) bekezdés a), ad) pontja alapján fegyházban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság nem a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontjában meghatározott anyagi jogi terminológia szerint rendelkezett az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott**akkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetésből engedélyezhető feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, ezért ezt a másodfokú bíróság pontosította.

Helytálló volt a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványa az **I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott**akkal szemben alkalmazandó vagyonelkobzás tekintetében.

A Btk.74.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetés során vagy azzal összefüggésben szerzett, vagyonelkobzást

kell elrendelni. A Btk.75.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a vagyonekobzást pénzösszegben kifejezve kell elrendelni, ha a vagyon már nem lelhető fel.

Az irányadó tényállásból egyértelműen megállapítható, hogy a két sértett sérelmére mindösszesen 6.131.000 forint értékben követett el - társtettesként - vagyon elleni erőszakos bűncselekményt **az I.r.vádlott** és a **II.r.vádlott**. Mindezekre figyelemmel a bűncselekmény elkövetéséből eredő, már fel nem lelhető vagyon a fenti összegnek megfelel, ezért a másodfokú bíróság fele-fele arányban 3.065.500-3.065.500 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el **az I.r.vádlott** és a **II.r.vádlottakkal** szemben.

A **III.r.vádlottal** szemben kiszabott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés a Btk.79.§-ában meghatározott büntetési célok elérésére alkalmas, e büntetés súlyosítása, de enyhítése sem indokolt.

A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság azzal, hogy a **III.r.vádlottat** „4 évre felfüggesztett 2 évi börtönre ítélte”, nem a Btk. törvényi rendelkezéseinek megfelelően szövegezte meg az ítéletének rendelkező részét.

A Btk. 80.§ (4) bekezdésében írtakból is visszakövetkeztethetően, ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, akkor először annak tartamát rögzíti, majd később rendelkezik a Btk.85.§ (1) és (2) bekezdése alapján a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztéséről.

A Budapest Környéki Törvényszék a Btk.38.§ (1) bekezdésében előírt törvényi kötelezettség ellenére elmulasztott rendelkezni a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a **III.r. vádlott** esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározásáról arra az esetre nézve, ha a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását utóbb elrendelik. Az elsőfokú bíróság ezen mulasztását a másodfokú bíróság pótolta.

A Budapest Környéki Törvényszék járulékos rendelkezései az alábbiak szerint túlnyomórészt törvényesek.

A Be.335.§ (1) bekezdés II. mondata alapján törvényesen utasította egyéb törvényes útra a polgári jogi igény érvényesítését, azonban a Be.54.§ (1) bekezdése alapján a rendelkezése pontosítandó volt azzal, hogy **magánfél** polgári jogi igényét tekinti a másodfokú bíróság egyéb törvényes útra utasítottnak.

Az elsőfokú ítélet bűnjelekre vonatkozó rendelkezése pedig annyiban szorult kiegészítésre, hogy az első bírói rendelkezésnek megfelelő esetekben a Be.155.§ (1), (2) és (8) bekezdései alapján a lefoglalás megszüntetését követően van csak mód a bűnjel kiadására, avagy megsemmisítésére. Ennek megfelelően a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság fenti rendelkezését - az egyéb rendelkezések érintetlenül hagyása mellett - pótolta.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján mindhárom vádlottal szemben részben megváltoztatta, míg egyebekben valamennyi vádlottal szemben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett **az I.r.vádlott** és a **II.r.vádlottak** által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a másodfokú ítélet meghozataláig előzetes letartóztatásban töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (2) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. év december hó 10. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Ujvári Ákos sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 20.B.116/2013/87. számú ítélete az **I.r.vádlott**, a **II.r.vádlott** és a **III.r.vádlottakkal** szemben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.41/2015/30. számú ítéletében írt változtatásokkal 2015. december hó 10. napján jogerős és a **III.r.vádlottal** szemben kiszabott szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2015. december hó 10. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő